

از نو غزل (مجموعه شعر)

* از نو غزل (مجموعه شعر)

* به اهتمام حوزه هنری استان تهران

* انتشارات سوره مهر، چاپ اول، ۱۳۸۶

سرگرمی‌هایی از این دست اشتباه گرفته‌اند. هنوز پس از نزدیک به هزار سال که از عمر غزل می‌گذرد، با اطمینان می‌توان این قالب را به عنوان پویاترین نوع شعر فارسی به شمار آورد که از پس قله‌های رفیعی چون مولوی، سعدی، حافظ، بیدل و بسیار نام‌های درخشان دیگر، با نبض و ضربانی طبیعی و هماهنگ با قلب و زبان زمان به امروز رسیده است و بی‌شک تا زبان و ادبیات فارسی پابرجاست، راه خود را اگرچه گاه آهسته، اما پیوسته ادامه خواهد داد. البته ناگفته نماند که متأسفانه در چند سال اخیر عده‌ای از شاعران جوان غزل‌سرا با تکیه بر بازی‌های لفظی و معنوی کم‌عمق و بی‌رمق که حاصل تعامل و تعاطی غلط این قالب با جریان‌ها و موج‌های مقطعی و اغلب وارداتی شعر امروز نظیر حجم، موج نو، پسانیمایی، مدرن، پسامدرن و است، سعی کرده‌اند که به اصطلاح خود، در ساختار این قالب طرحی نو دراندازند.» با ترسیم چنین فضایی از غزل امروز، هدف از گردآوری این مجموعه این بوده است که مجموعه‌ای از غزل‌های شاخص و برتر این روزگار از شاعران غزل‌سرا گردآوری

مجموعه شعر «از نو غزل» همچنانکه از نامش پیداست، مجموعه‌ای از اشعار در قالب غزل است. این غزل‌ها سروده گروهی از شاعران غزل‌سرای بعد از انقلاب اسلامی است. هدف گردآورندگان این مجموعه، ارائه نمونه‌های شاخص از غزل امروز بوده است. در مقدمه این مجموعه می‌خوانیم: «صرف‌نظر از جریان‌های اصیل و اصلی شعر امروز نظیر نیمایی و سپید، که بخش عمده شاخص رشد طبیعی و مطلوب خود را در دهه‌های ۳۰ و ۴۰ به نمایش گذاشتند، بی‌شک غزل، به لحاظ کیفی، در مقایسه با جریان‌ها و موج‌های دیگری که هرازگاهی با طعم گنجشک رنگ شده به جای قناری از این سو و آن سو سر بر می‌آورند، نه یک گام و دو گام، بلکه فرسنگ‌ها پیش‌تر قرار گرفته است. شاید یکی از دلایلی که بخش مهمی از شاعران این سال‌ها را به سمت این قالب اصیل و دامنه‌دار سوق داده است، برکنار ماندن و در اصل، بکر ماندن این قالب در مواجهه با موج‌ها و جریان‌های اغلب مقطعی و سطحی شاعرانی است که متأسفانه شعر را با جدول کلمات متقاطع، دوز، پازل، منج و

سیار، آرش شفاعی، مهرشاد شیخ محمدی، حسن صادقی پناه، پانته آ صفایی، جلیل صفریگی، سیدابوالفضل صمدی، غلامرضا طریقی، افشین علاء، اسماعیل فرزانه، عباس کرخی، عباس کیقبادی، یدالله گودرزی، مسلم محبتی، زهرا محدثی خراسانی، هادی محمدحسینی، عباس محمدی، مهدی مظاهری، مهدی مظفری ساوجی، علی محمد مؤدب، کبری موسوی قهفرخی، انسیه موسویان، امید مهدی نژاد، سیداکبر میرجعفری، محمد سعید میرزایی، سید حبیب نظری، فاضل نظری، سیدمهدی نقبایی، منصوره نیکوگفتار، نیره سادات هاشمی، علی هوشمند، بهروز یاسمی.

با نگاهی به فهرست شاعرانی که شعری از آنها در این دفتر نقل شده، به سادگی می‌توان دریافت که این مجموعه را باید دفتری از شعر شاعرانی تلقی کرد که هنوز در حال مشق کردند. در این مجموعه از شاعران صاحب جایگاه در عرصهٔ غزل امروز، جز چند نام (مثلاً مثل سعید بیابانکی، افشین علاء و فاضل نظری) کسی را نمی‌بینیم. همچنین خواننده از خواندن غزل‌هایی از شاعرانی چون قیصر امین‌پور، حسین منزوی، محمدعلی بهمنی، بهبهانی، هوشهنگ ابتهاج، دکتر شفیعی کدکنی، زکریا اخلاقی، نصرالله مردانی، عبدالجبار کاکایی، سهیل محمودی، علیرضا قزوه، دکتر فاطمه راکعی و ... در این مجموعه به کلی محروم است.

در پایان کتاب، یادداشت‌هایی از زکریا اخلاقی، اسماعیل امینی، علیرضا قزوه، عبدالجبار کاکایی و سهیل محمودی دربارهٔ غزل امروز نقل شده که البته در روشن کردن برخی زوایای حیات این قالب در روزگار ما راهگشاست.

غزلی از فاضل نظری از مجموعهٔ «از نو غزل»:

با هر بهانه و هوسی عاشقت شده است
 فرقی نمی‌کند چه کسی عاشقت شده است
 چیزی ز ماه بودن تو کم نمی‌شود
 گیرم که بر که‌ای نفسی عاشقت شده است
 ای سیب سرخ غلت‌زنان در مسیر رود
 یک شهر تا به من برسی عاشقت شده است
 پر می‌کشی و وای به حال پرنده‌ای
 کز پشت میلهٔ قفسی عاشقت شده است
 آینه‌ای و آه که هرگز برای تو
 فرقی نمی‌کند چه کسی عاشقت شده است

شود، چنانکه این مجموعه از این ناخالصی‌ها پالوده باشد و «تا حد امکان، چهره‌ای بی‌شایبه از این آینه به دست داده شود».

غزل‌هایی که در این مجموعه آمده است، از این شاعران است (به ترتیب حروف الفبا): جلیل آهنگر نژاد، سیدمهداد افضلی، الهام امین، علیرضا بدیع، محبوبه بزم‌آرا، سیدحسین بهرامیان، سعید بیابانکی، ایوب پرن‌آور، حسین تقدیسی، ایلشن جلاسی، مهدی جهاندار، عباس چشامی، محسن حسن‌زاده لیله‌کوهی، علی حاجتیان فومنی، حمیدرضا حامدی، سارا حیری، سیدمحسن خاتمی، سمیه خسروی، علی داودی، حسن دلبری، علیرضا دهرویه، راضیه رجایی، مریم رزاقی، قاسم رفیعا، نجمه زارع، فاطمه سالاروند، علیرضا سپاهی لائین، مریم سقلاطونی، محمود سنجری، محمدمهدی

